

De Font de la pólvora a Salt

«Per primera vegada un novel·lista gironí s'atreveix a analitzar els nous catalans»

LLUÍS BOSCH MARTÍ

«L'autobús que em tornava a Salt passava pel mig de Girona, i ara veia que no en coneixia pas res, d'aquella ciutat que tant enorgullia els qui manaven. De fet, sols coneixia Salt i el barri gitano, el pati de darrere»
(Xevi Sala)

Des de la lectura de Cera, del malaguanyant recent traspassat Miquel Pairoli, no havíem llegit cap bona novel·la sobre ambients gironins. Gràcies a l'amic Torra, exgironista beatífic, cada dia més crític i satíric, em deixa Les causes perdudes, d'en Xevi Sala, finalista del Premi Prudenci Bertrana del 2010. Periodista nat a la Bisbal del qual ja vam escriure sobre Font de la Pólvora, el barri més marginat dels afores de Girona. És evident que en Xevi Sala no té l'esperit poètic literari del genial P. P. Passolini d'Accatone i Mamma Roma, novel·les i després pel·lícules que narren mons, personatges marginals, rebels com els protagonistes gironins del Xevi Sala, que se li nota en excés la seva procedència periodística, el cronista realista de les pàgines negres, dels robatoris, assassinats, etc... De totes maneres, la novel·la a mesura que avança es fa més interessant, enganxa el seu realisme social. I que per fi algun literat entri rere les façanes dels barris, millor dit dels suburbis de Girona i Salt, descobrint com viuen, treballen, moren i són explotats, marginats, els seus habitants.

Fa gràcia el contrapunt angelical, bon samarità, de l'advocat Tià Salellas, defensor de les causes perdudes, al qual va dedicat el llibre, potser en excés idealitzat, tot i retratar cordialment les seves contradiccions ideologicoprofessionals.

Hem trobat bastant lúcida i versemblant el retrat del mestre barceloní, castigat anar a una espècie d'escola com la de Font de la Pólvora. El retrat que fa dels mestres, tots voluntaris progressistes i del món escolar amb alumnes tan problemàtics com la majoria, autèntics gitanos, fanàtics de la seva ètnia, costums, supersticions i ignoràncies. Ens parles de la dificultat per reeducar-los, per la pressió de la família i l'entorn. Ja no parlem dels clans patriarcals, la submissió de les dones, etc. A més Sala hi barreja altres ètnies també per civilitzar, aferrades a les seves tradicions, com els marroquins, musulmans i els negres del Senegal i Gàmbia, etc, del qual l'advocat Salellas era cònsol indirecte a Girona..

Per primera vegada un novel·lista gironí s'atreveix a analitzar, repetim a entrar en les cases, vides reals, dels nous catalans, emigrants d'arreu del món, amb altres religions, valors. El perill, segons Sala, si el gueto, de barris de gitanos, com el de la Font de la Pólvora, seran substituïts per guetos amb blocs de marroquins, negres o llatinoamericans. O en zones o barris de Salt, on es van barrejant tots plegats. És evident que la part més important de la novel·la és la del món dels gitanos. I la de tres famoses famílies que tots hem sentit a parlar i tot sovint surten a les pàgines de successos, hi ha la delinqüència, robatoris, prostitució i drogues. Passejar-se per aquests barris fa certa basarda per la seva brutícia, caos. Hi he passejat sol diversos diumenges al migdia, i mai m'ha molestat ningú; és fascinant veure tanta brutícia, furgonetes abandonades, gent, nens, gossos, músiques, crits, discussions, fums, olors. En definitiva, vida, que en la Girona multicolor, continua igual de grisa, negra en els seus panteons burocràtics de les diferents oficines de la Generalitat, els nombrosos bancs, caixes, supermercats, etc...

I per acabar, comentarem un paràgraf, que considerem definitiu de la simpatia que Sala té per aquest pobre barri, per la seva gent, els seus problemes: "Els gossos, oi? Vaig dir aleshores, dempeus només us fan patir els gossos, els gossos dels ricassos de Montjuïc i del Barri Vell, els gossos que els gitanos roben per fer les seves barraques, gossos i no pas negres, drogues, etc.".

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2011/11/29/font-polvora-salt/532594.html?utm_source=rss